

LISTVERK UBEHANDLET OG BEHANDLET | FURU, GRAN OG LØVTRÆR

REV. 08.2024 | SISTE OG ALLTID GJELDENE VERSJON SE BERGENEHOLM.NO

SIDE 1 / 3

1. DETTE DOKUMENTET

Dette dokumentet (FDV) er ett av flere dokumenter som omhandler det aktuelle produktet (eller produkttypen), herunder dets bruk, egenskaper og forutsetninger for disse egenskapene. Andre dokumenter er bl.a. Helse-, Miljø- og sikkerhetsfaktablad (HMF) og vår Byggeguide. Disse og andre dokumenter/informasjon om produktet er tilgjengelig på bergeneholm.no.

Kjøper er selv ansvarlig for å gjøre seg kjent med alle dokumenter og informasjon om produktet forutfor et kjøp, og kan ikke basere seg på dette dokumentet (FDV) alene for beslutning om kjøp og ved kjøpers vurdering av produktets egnethet til hans/hennes tiltenkte bruk.

Vi gjør særskilt oppmerksom på at opplysningene i dette dokument (FDV) om lagring og montering bør leses i sammenheng med vår mer utførlige Byggeguide med videre henvisninger.

Ingen opplysninger i dette dokumentet (FDV) er nødvendigvis uttømmende for det tema som behandles. De må utfylles av andre dokumenter og informasjon som nevnt ovenfor, rettsregler og alminnelig fag- og bransjekunnskap.

Hver enkelt kjøper må selv vurdere anvendeligheten av produktet til den tiltenkte bruk/bygg og ev. tilpassinger som må gjøres når det gjelder f.eks. montering og vedlikehold. Bergene Holm AS har ikke ansvar for produktets egnethet selv om Bergene Holm AS er blitt kjent med detaljer om byggeprosjektet. Særskilt prosjektering for bruken av produktet kan være nødvendig i det enkelte byggeprosjekt. Bergene Holm AS som produktleverandør foretar ikke slik prosjektering.

1. PRODUKTESKRIVELSE

Heltrelistverk av bartre produseres hovedsakelig av trevirke fra gran og furu. Heltrelistverk av løvtrær produseres fra eik og osp. De vanligste profiler og dimensjoner, samt produktkrav er beskrevet i NS 3187. På behandlet listverk benyttes vanntynnbar overflatebehandling i form av lakk, beis og maling.

Denne FDVen gjelder for disse produktene innenfor listverk:

- Fot, karm, kombi og taklist
- Smålist, eksempelvis hjørnelister og pyntelister
- Utforinger
- Glattkanter

LISTVERKSSORTERINGER OG BEHANDLING

Ved overflatebehandling av listverk benyttes vanntynnbar behandling i form av beis, lasering eller maling.

Nedenfor følger informasjon om våre ulike sorteringer og behandlinger og hva du kan forvente av produktene. Listverk sine sorteringer er i hovedsak sløydt heltre, fingerskjøtt eller natur.

UBEHANDLET LISTVERK | SLØYDSORTERING

Ubehandlet listverk er laget av råstoff fra furu i sløydt heltre kvalitet. Alt ubehandlet listverk vil gulne og må behandles mot dette med egnede midler for å minimere gulning. Kvist opp til 20 mm er tillatt.

BEISET LISTVERK | NATUR- OG SLØYDSORTERING

Beiset listverk i natursortering og sløydsortering er påført en vanntynnbar interiørbeis som fremhever treets egenart. Alle våre beiser er diffusjonsåpne, som sørger for at listverket beholder sine hygroskopiske og pustende egenskaper. Alle våre beisede lister i natursortering har en naturlig overflate med kvist og struktur. Sløydsortering er naturlig uten kvist, hvor kun 20 mm kvist eller mindre er tillatt. På steder der trestrukturen ikke har samme fiberretning som resten av veden,

LISTVERK UBEHANDLET OG BEHANDLET | FURU, GRAN OG LØVTRÆR

REV. 08.2024 | SISTE OG ALLTID GJELDENE VERSJON SE BERGENEHOLM.NO

SIDE 2 / 3

vil man ofte få en nyanseforskjell som bidrar til et fargespill og gi varen et levende uttrykk. Det oppstår spesielt rundt kvist eller der kvisten skulle ha vært. Det kan oppstå nyanseforskjeller mellom kjerne- og yteved. Absorberingsevnen til bordene vil variere ut fra treets oppvekstvilkår, hvor i trestokken det er hentet fra, kjerneandelen i bordet og bordenes bredde.

HVITLASERT LISTVERK | SLØYDSORTERING

Hvitlasert listverk har en hvitpigmentert og vokset overflate hvor treets spill kommer til syne.

MALT LISTVERK | SLØYDSORTERING OG FINGERSKJØTT

Malt listverk i sløydsortering og fingerskjøtt er påført en vanntynnbar interiørmaling. Standard farge er Bomull, NCS S-0502-Y med glans 20-25.

Det skal være struktur i listverket som er overmalt. Det skal synes at det er ekte trevirke.

2. ANVISNINGER FOR DRIFT OG VEDLIKEHOLD

LAGRE

Listverk skal lagres innendørs, i et tørt og helst mørkt rom og i den plastemballasjen den kommer i. Listverket skal lagres med minst 10 cm klaring fra gulvet. Dersom rommet er solrikt, må buntene dekkes til slik at solen ikke påvirker listverket ulikt. Listverket skal ikke lagres ute eller i en fuktig garasje eller kjeller.

AKKLIMATISERE

Før montering er det viktig at listverket får tid til å akklimatisere. Listverk er et levende naturmateriale og vil helt naturlig krympe og svulle i takt med luftfuktigheten i rommet der den monteres. Det er derfor viktig å la listverket få ligge og stabilisere seg i det klimaet og det rommet det skal settes opp i. Da unngår du at listverket krummer og kryper mer enn det som er naturlig. Akklimatisering skal skje med buntemballasjen på.

Pass på at listverket ligger rett og pent slik at bordene ikke får anledning til å bøye og vri seg under akklimatiseringen. Fuktighetsnivået i norske boliger varierer fra ca. 12% om høsten til ca. 6% om våren. Før montering bør listverket derfor være tørket /akklimatisert til en fuktighetsgrad på ca 12% i treet. Den ideelle trefuktigheten ved oppsetting er derfor ca. 12 % når vi ser det ut fra boligklimaet. Bruk av så tørr trefuktighet

forutsetter imidlertid at relativ fuktighet i bygget er ca. 65 % før listverket settes opp. Det optimale er om listverket får hvile minimum 1 uke i romtemperatur på 20 grader. Normalt leveres ubehandlet listverk med en fuktighetsgrad på 14-16% og overflatebehandlet listverk 12-14% ut fra våre lagre. Det anbefales at listverket monteres så raskt som mulig etter at buntene på listverket er åpnet.

OBS! Dersom bygget har mekanisk ventilasjonsanlegg, kan det være for lav luftfuktighet for å akklimatisere listverk riktig. Vi anbefaler at det gjøres fuktighetsmålinger og kontroll i slike rom.

KONTROLLERE

Kontroll av materialkvaliteten må gjøres FØR listverket settes opp, ellers mister man klageretten.

MONTERE

Bergene Holm AS står ikke ansvarlig for prosjektering eller bruk av varen.

Les om montering av listverk på Bergene Holm AS' nettsider: [SETTE OPP LISTVERK.](#)

ANTATT LEVETID / BRUKSTID

Produktets levetid/brukstid vil avhenge av mange forhold, og Bergene Holm AS lover eller garanter ingen bestemt levetid/brukstid. Den biologiske påvirkningen for treverket vil f.eks. variere avhengig av byggets konstruksjon, og bl.a. klima vil også ha betydning. Produktet er beregnet å vare ut byggets levetid, forutsatt riktig prosjektering, normal bruk og slitasje. Alt overflatebehandlet listverk vil bli påvirket av lys/sollys. Dette medfører fargeendring over tid. Listverk vil også tørke fra baksiden, noe som bidrar til å endre den opprinnelige fargen.

RENGJØRING OG RENGJØRINGSMETODER

Vask skånsomt med lunkent vann tilsatt syntetisk vaskemiddel. Bruk lite vann og tørk straks av. Unngå vaskemidler som inneholder salmiakk, slipemiddel eller grønnsåpe. Vaskeklut av type microfiber skal ikke benyttes.

ETTERSYN | KONTROLL

Normalt ingen ettersyn/kontroll.

LISTVERK UBEHANDLET OG BEHANDLET | FURU, GRAN OG LØVTRÆR

REV. 08.2024 | SISTE OG ALLTID GJELDENE VERSJON SE BERGENEHOLM.NO

SIDE 3 / 3

VEDLIKEHOLDSINSTRUKS OG INTERVALL

Kvaliteten på listverk forringes normalt ikke, men ved behov/ønske kan listverket overmales. Før overmaling må overflatene vaskes med fettløsende middel og eventuelt pusses for å sikre vedheft. La det fettløsende middelet tørke før kvistlakk og ny maling påføres listverket. Følg anvisninger til malingsprodusent ved påføring av et nytt strøk.

Unngå bruk av maskeringsteip limt på listverket. Dette kan medføre at limet på maskeringsteipen river med seg overflatebehandlingen på listverket.

FUKTBESTANDIGHET

Alt listverk er ømfintlig overfor fukt.

3. MILJØPÅVIRKNING

Se produktets EPD og EcoProdukt på Bergene Holm AS sine hjemmesider under dokumentasjon.

4. HMS-REFERANSER

Se HMF dokument:
"Heltrelistverk av bartre til innvendig bruk" angående henvisninger til Arbeidstilsynets publikasjoner.

5. BEHANDLINGSMÅTE FOR AVFALL IHT. NS 9431

- 1141: Avfallstype rent trevirke (ubehandlet)
1142: Avfallstype behandlet trevirke (overflatebehandlet)

VED LEVERING MED BERGENE HOLM AS ORIGINALE EMBALLERING

- 1411: Avfallstype metallemballasje (stålbånd)
1299: Avfallstype blandet papir, papp og kartong
1729: Avfallstype blandet myk og hard plastemballasje (pakkeplast og PET bånd)

6. TEKNISK SERVICE

Produsent/importør	Bergene Holm AS
Organisasjonsnr.	NO 812 750 062 MVA
Postadresse	PB 2060 Stubberød 3255 LARVIK
Telefon	+47 33 15 66 66
E-post	firmapost@bergeneholm.no